

سُلَيْمَان

به نام خدا

عربی نهایی ۲۰

(یازدهم تجربی و ریاضی)

مولفان :

پیروز وجان

دکتر محبوبه پارسايی / مریم خالقی
فاطمه یوسفی مغامیر / آسیه گوک آتابایی
شهناز فریادی / فاطمه لک زاد

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و ایلکبیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

عنوان و نام پدیدآور : عربی نهایی ۲۰ (یازدهم تجربی و ریاضی)/تالیف پیروز وجان ...[ودیگران].
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران) ، ۱۴۰۳ .
مشخصات ظاهری : ص ۱۶۴ .
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۲۶۸-۸
وضعیت فهرست نویسی : فیبا مختصر
یادداشت : تالیف: پیروز وجان، محبوبه پارسایی، مریم خالقی، فاطمه یوسفی مغامیر، آسیه گوک آتابای، شهناز فریادی و فاطمه لک زاد.
شناسه افزوده : وجان، پیروز، ۱۳۵۸ -
شماره کتابشناسی ملی : ۹۷۳۸۷۸۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب: عربی نهایی ۲۰ (یازدهم تجربی و ریاضی)
مولفان: پیروز وجان - دکتر محبوبه پارسایی - مریم خالقی - فاطمه یوسفی مغامیر
آسیه گوک آتابای - شهناز فریادی - فاطمه لک زاد
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرا: سولماز مدرسی
طراح روی جلد: فرید کر
ویراستار علمی و ادبی: پیروز وجان
تیراز: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زیر جد
قیمت: ۳۱۵۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۲۶۸-۸
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

٥	بخش اول: قواعد
٦	الدّرُسُ الأوَّل: اسْمُ التَّفْضِيلِ
٨	الدّرُسُ الثَّانِي: اسْمُ الْفَاعِلِ، اسْمُ الْمَفْعُولِ، اسْمُ الْمُبَالَغَةِ
٩	الدّرُسُ الثَّالِثُ: أَسْلُوبُ الشَّرْطِ وَأَدْوَاتُهُ
١١	الدّرُسُ الرَّابِعُ: الْمَعْرِفَةُ وَالنَّكْرَةُ وَتَرْجِمَةُ الْفَعْلِ الْمُضَارِعِ (١)
١٢	الدّرُسُ الْخَامِسُ: الْجَمْلَةُ بَعْدَ النَّكْرَةِ (الْجَمْلَةُ الْوَصْفِيَّةُ)
١٣	الدّرُسُ السَّادِسُ: تَرْجِمَةُ الْفَعْلِ الْمُضَارِعِ
١٤	الدّرُسُ السَّابِعُ: تَرْجِمَةُ الْفَعْلِ الْمُضَارِعِ
١٥	الدّرُسُ الثَّامِنُ: الْإِفْعَالُ النَّاقِصَةُ
١٦	بخش دوم: تحلیل کتاب بر اساس محورهای سؤالات امتحان نهایی
١٧	الدّرُسُ الأوَّلُ: مِنْ آيَاتِ الْأَخْلَاقِ
٢٩	الدّرُسُ الثَّانِيُّ: فِي مَحَضِرِ الْمُعَلَّمِ
٤١	الدّرُسُ الثَّالِثُ: عَجَابُ الْأَشْجَارِ
٥٢	الدّرُسُ الرَّابِعُ: آدَابُ الْكَلَامِ
٦١	الدّرُسُ الْخَامِسُ: الْكَذْبُ مِفْتَاحُ لِكُلِّ شَرٍ
٧١	الدّرُسُ السَّادِسُ: آنَهُ مَارِي شِيمِيل
٨١	الدّرُسُ السَّابِعُ: تَأْثِيرُ الْلُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ عَلَى الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ
٩٣	بخش سوم: سؤالات درس به درس ۱
١٢٦	بخش سوم: سؤالات درس به درس ۲
١٥٥	نهایی خرداد ۱۴۰۳

اساتید و دانشآموزان عزیز سلام:

امتحانات نهایی و ارزش نمرات کسب شده در آن، چند سالی است که چالش بزرگی برای همکاران و دانشآموزان ایجاد کرده است که موفقیت در آن می‌تواند در تعیین سرنوشت یک دانشآموز با توجه به کسب نمرات خوب و در نهایت قبولی در رشته خوب خیلی حائز اهمیت باشد. منتهی تغییر رویکرد طراحی سوالات و مفهومی شدن آن و روش تصحیح دقیق بصورت الکترونیکی، کسب نمره دلخواه و تراز خوب سوابق تحصیلی را دشوار نموده است. پس برای کسب موفقیت در پاسخگویی صحیح به سوالات لازم است که دانشآموز بر کتاب درسی و محتوا و مفاهیم آن کاملاً مسلط بوده و قادر باشد به هر تیپ سوالی با تغییرات فراوان از محتوای کتاب درسی پاسخگو باشد و این مطمئناً نیاز به کتابی دارد که جزء به جزء مطالب کتاب را تشریح کند و مطابق با آن، عبارت‌ها و شاهد مثال‌های خوبی مطابق با سوالات نهایی و حتی سخت‌تر از آن جهت آمادگی بیشتر ارائه دهد. من و اساتید بزرگوار از نقاط مختلف کشور تصمیم گرفتیم کتابی تحت عنوان **نهایی ۲۰** برای تمام پایه‌های متوسطه دوم تالیف کنیم تا پاسخگوی این نیاز شما بوده و بتواند شما را بر محتوای کتاب مسلط کند به گونه‌ای که مفهومی شدن سوالات و تغییر عبارات کتاب توسط طراح سوال در امتحان نهایی تواند مشکلی برای شما عزیزان ایجاد کند در پایان می‌خواهیم به برخی ویژگی‌های کتاب که می‌تواند آن را از سایر کتاب‌ها متمایز کند، اشاره کنم:

۱- بررسی خلاصه‌ای از مباحث مورد نیاز قواعد پایه عربی متوسطه اوّل

۲- توضیح کامل قواعد درس بصورت خلاصه و مفید

۳- تحلیل کل کتاب درسی (کلمه به کلمه) جهت توانمندی بر پاسخگویی به سوالات مفهومی

۴- سوالات درس به درس استاندارد مطابق با آزمون‌های نهایی (هر درس ۲ سوال)

۵- تحلیل سوالات نهایی

این کتاب می‌تواند خواسته شما را در درس عربی برآورده کند. آرزوی قلبی من و همکارانم موفقیت و سرblندی همه شما عزیزان است.

با آرزوی سلامتی و سرblندی: پیروز و جان

بخش اول:

قواعد

الدّرّسُ الأوّل

اسم التفضيل

مِنْ آياتِ الْأَخْلَاقِ

اسم تفضيل: اسمی است که برتری دهنده اسمی بر یک یا چند اسم دیگر از نظر معنا است و بر دو وزن:

أَصْصِيٌّ: دورتر و دورترین	أَكْبَرٌ: بزرپتر و بزرگترین	أَحْسَنٌ: بهتر و بهترین	مُذَكَّرٌ: أَفْعَلٌ
قُصُوْيٌّ: //////////////	كُبْرِيٌّ: //////////////	حُسْنِيٌّ: //////////////	مُؤْنَثٌ: فُعْلَى

*- وزن أَفْعَلٌ بر رنگ و عیب دلالت کند اسم تفضیل نیست.

أَحْمَرٌ (حمراء): سرخ	أَسْوَدٌ (سوداء): سیاه	أَبْيَضٌ (بيضاء): سفید
أَزْرَقٌ (زرقاء): آبی	أَخْضَرٌ (خضراء): سبز	أَصْفَرٌ (صفراء): زرد
أَعْوَرٌ (عوراء): كُور	أَصْمَمٌ (صماء): كَر	أَبْكَمٌ (بكماء): لَال
أَحْمَقٌ (حمقاء): نادان	أَعْرَجٌ (عَرَجَاء): لَنْكَ	أَعْمَى (عمیاء): كور

*- وزن فُعْلَى مُؤْنَثٌ اسم تفضیل را با فَعْلَى اشتباه نگیرید.

عَطَشَىٰ: تشنه جَوْعَىٰ: گرسنه

*- وزن فُعْلَى همیشه اسم تفضیل است و برای مُؤْنَثٌ استفاده می شود.

فاطمة الْكَبِيرِيٰ المدينة الْفُضْلِيٰ زينب الصُّغْرِيٰ

*- وزن افعل هرگاه بعدش (مِنْ یا اسم مجرور «يَن») باشد اسم تفضیل است.

هُوَ أَكْبَرُ مِنِيٰ اَحْسَنُ التَّلَامِيذِ اَفْضَلُهُمْ فِي الْاخْلَاقِ عَلَىٰ مِنْ اَفْضَلِ الطَّالِبِينَ

*- وزن افعل هرگاه بعدش اسم مرفوع «أَنْ - وَنَ» یا اسم منصوب «أَيْنَ - يَن» باشد اسم تفضیل نیست و فعل است.

أَحْسَنُ الطَّالِبُ صَدِيقَه اَنَا اَحْسَنُ الْفَقَرَاءِ

*- در حالت مقایسه برای مذکور و مؤنث از افعل استفاده می شود.

هَذِهِ الْبَنْتُ أَكْبَرُ مِنْ تَلْكَ الْبَنْتِ فَاطِمَةُ أَصْغَرُ مِنْ رُفِيَّةَ

*- اسم هایی چون (أَحْبَ، أَشَدَ، أَقْلَ، أَمَدَ، أَهْمَ، أَحْرَ، أَرْقَ، أَعْلَى، أَقْوَى، أَبْقَى، أَقْصَى، أَزْكَى، أَنْمَى، أَسْنَى) به ترتیب محبوبترین و سختترین و کمترین و مهمترین و گرمترین و نرمترین و گرانترین و بلندترین و قوتیترین و ماندگارترین و دورترین و پاکترین و بالندترین و بلندترین (با تر) می توانند معنا دهد و اسم تفضیل باشد) چون برخی از این کلمات به عنوان فعل هم استفاده می شوند.

أَحْبُّ عَبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادَهِ: محبوبترین بندگان خدا دارم

- * ۸- البه حرکت (ا) در وزن أ فعل تفضیل همیشه «ا» است پس کلمه‌ای چون «أَحَبُّ» مشخص است که اسم تفضیل نیست.
- * ۹- گاهی کلمات (خیر و شر) هم در معنای تفضیل به کار می‌روند که در اصل «أَخْبَرُ و أَشَرُ» بوده‌اند که برای تشخیص می‌توانیم از تکنیک قسمت ۴ استفاده کنیم.

خَيْرٌ مِّنَ الْخَيْرِ فَاعِلُهُ خَيْرٌ الْأَمْوَالُ أَوْسَطُهَا
حَيٌّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ

- * ۱۰- کلمات خیر و شر هرگاه «ال» بگیرند یا بعد از لام نفی للجنس باشند و یا صفت واقع شوند اسم تفضیل نیستند.

أَحَبُّ الْعَمَلَ الْخَيْرَ لَا خَيْرَ فِي مُجَالَسَةِ الْبَخِيلِ

- * ۱۱- جمع اسم تفضیل بر وزن «افاعل» است و در صورتی اسم تفضیل است که معنای تفضیلی داشته باشد.

أَكْبَرُ: أَكَابِرُ(بزرگترها) أَصْغَرُ: أَصَاغِرُ(کوچکترها) أَرَدَلُ: أَرَادِلُ (فرومایه‌ترها) أَفْضَلُ: أَفْضَلُ (شايسه‌ترها)

- * ۱۲- کلماتی چون (اماكن و أصایع و أراضی) اسم تفضیل نیستند.

- * ۱۳- هرگاه بعد از اسم تفضیل حرف جر «من» باشد بصورت «ترین» ترجمه می‌شود.

خَيْرٌ الْأَمْوَالُ أَوْسَطُهَا: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست. آسیا أَكْبَرُ مِنْ أَرْوَبَا: آسیا از اروپا بزرگتر است.

اسم المكان

اسم المكان: بر مکان دلالت دارد و بر وزن‌های «مفعَل، مفعَل، مفعَلَةً» می‌آید.

ملعب: ورزشگاه منزل: خانه مدرسة: مدرسه مصنوع: کارخانه موقف: ایستگاه

- * ۱- گاهی برخی از این وزن‌ها بر زمان نیز دلالت دارد که در این صورت اسم مکان نیست.

وصلتُ إِلَى الْمَدِينَةِ عِنْدَ الْمَغْرِبِ هنگام غروب به شهر رسیدم.

- * ۲- اسم مکان در عربی علاوه بر معنای مکانی حتماً بر این سه وزن باید باشد پس اسم شهر و کشور و مکان خارج از این اوزان اسم مکان نیست.

بَيْتٌ طَهْرَانَ دَارَ إِيرَانَ معنای مکان دارند ولی اسم مکان نیستند.

- * ۳- جمع اسم مکان بر وزن مفاعِل است.

ملعب: مَلَائِبُ منزل: منازل مدرسة: مدارس مصنوع: مصانع موقف: موافق

- * ۴- همه کلماتی که بر وزن مفاعِل هستند اسم مکان نیستند پس علاوه بر این وزن باید معنای مکان نیز داشته باشند.

مَطَالِبُ: جمع مطلب مَشَاكِلُ: جمع مُشكِل (اسم فاعل)

الدرس الثاني	اسم الفاعل، اسم المفعول، اسم المبالغة	من آيات الأخلاق

اسم الفاعل: صفت فاعلی در زبان عربی به دو صورت ساخته می‌شود.

ثلاثی مجرد: از فعل ثلثی مجرد بروزن «فاعل» ساخته می‌شود.

* جمع وزن فاعل غالباً بر وزن‌های زیر خواهد بود که آنها را جزء وزن فاعل حساب کنید.

الف-فعال: مثل \leftrightarrow طالب (طلاب) حاضر (حاضر)

ب-فعل: مثل \rightarrow راكع (راكع)

ج- فعله: (فعاة) مثل \leftarrow داعي (داعية)

د- فعلاء: مثل \leftarrow عالم (علماء)

ثلاثی مزید: از فعل ثلثی مزید حرف اول (م) و حرف وسط (-ی) خواهد بود.

مرسل (أرسل) مجتهد (اجتهد) منتظر (انتظر) معید (أعاد) مستقيم (استقام)

اسم المفعول: صفت مفعولی در زبان عربی به دو صورت ساخته می‌شود.

۱- ثلاثی مجرد: از فعل ثلثی مجرد غالباً بر وزن «مفعول» ساخته می‌شود.

۲- ثلاثی مزید: از فعل ثلثی مزید حرف اول (م) و حرف وسط (-ا-) خواهد بود.

مرسل (ارسل) مستخرج (استخرج) محترم (احترام) معاد (إعاد)

* در ترجمه اسم فاعل غالباً از پسوند (نده) و اسم مفعول از پسوند (شده) استفاده می‌کنیم.

مرسل (ارسال کننده) مرسل (ارسال شده) محترم (احترام گذارنده) محترم (احترام شده - مورد احترام)

* از فعل‌های لازم اسم مفعول ساخته نمی‌شود و اسم فاعل آن مثل اسم مفعول ترجمه می‌شود.

اسم المبالغة: در عربی بر دو وزن (فعال - فعاله) می‌آید و در سه حالت زیر کاربرد دارد.

۱- صفت: علام: بسیار دانا ستار: بسیار پوشاننده

۲- آلة و ابزار: سيارة: اتومبيل نظارة: عینک

۳- حرفة و شغل: حداد: آهنگر خباز: نانوا

* در ترجمه مورد اول (صفت) از بسیار استفاده می‌کنیم /

* وزن فعال (اسم مبالغة) با فعل (جمع فعل) اشتباه نشود.

في محضر المعلم

أسلوب الشرط و أدواته

الدرس الثالث

ادوات شرط: من (هرکس، کسی که) / ما (هرچه، چیزی که) / إن (اگر، چنانچه) / إذا (هرگاه، اگر)

هرگاه این کلمات در ابتدای جمله واقع شوند و بلا فاصله بعدشان یک فعل ماضی یا مضارع یا ماضی، مضارع، امر و نهی و یا جمله اسمیّة در جواب آن باید اسلوب شرط بوده و فعل اوّل را فعل شرط و فعل دوم یا جمله اسمیّه را جواب شرط می‌گویند.

إن تَحْتَرِمُوا الْآخَرِينَ تَكْسَبُوا حُبَّهُمْ

ادات / فعل شرط / جواب شرط

من يُعَكِّرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلِمُ مِنَ الْخَطَاً غَالِبًا

ادات / فعل شرط / جواب شرط

{من يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِيبٌ} (إن: حرف است و بقية اسم بحساب می آیند)

ادات / فعل شرط / جواب شرط

* ۱- هرگاه فعل و جواب شرط مضارع باشد مجزوم می شود و اما ماضی باشد تغییری در آخر فعل صورت نمی گیرد چون یک کلمه مبني است.

إن صَبَرْتَ حَصَلَتْ عَلَى النَّجَاحِ (ماضي)

ماضي / مضارع

من يُحاوِلُ كَثِيرًا يَصِلُ إِلَى هَدَفِهِ (مضارع)

مضارع / مضارع

* ۲- اگر جواب شرط امر و نهی یا مستقبل و یا ماضی مقرون به قد و یا جمله اسمیّة باشد با فاء جزء می آید.

ما يَفْعُلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكَفَّرُوْهُ

جواب شرط (ماضي نقلی)

من قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلَنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا

جواب شرط (ماضي منفي)

من يَصْدُقُ دَائِمًا فَهُوَ إِنْسَانٌ حَسَنٌ

جواب شرط (جمله اسمیّة)

إِذَا غَضِبْتَ فَاسْكُنْ

جواب شرط (امر)

* ۳- هرگاه قبل از فعل دوم اسم موصول (الذی، الّتی، الذین، الّذینی) حروف (أن - حتی - ل) کلمه پرسشی (من و ما و این و متی و كيف و ...) حرف عطف (و - بل - لكن - ام - او) باید جواب شرط نبوده و فعل و یا جمله اسمیه بعدش جواب شرط خواهد بود و چنانچه فعل و یا جمله اسمیه ای بعد آن نباشد پس اسلوب شرط نیست.

إن تَحْرَمُ عَلَى الْمَعْلِمِ الَّذِي قَدْ أَرْشَدَكَ إِلَى خَيْرٍ سَبِيلٍ فَسُوفَ يَحْتَرِمُكَ تَلَامِيذُكَ.

جواب شرط يحترم

فعل شرط جواب شرط

من یُرِدْ أَنْ يَحْصُلَ النَّجَاحَ فِي حَيَاةِ فَلَيَجْتَهَدْ كَثِيرًا (جواب شرط فَلَيَجْتَهَدْ) من صَبَرَ وَاجْتَهَدَ فِي امْوَارِهِ حَصَلَ عَلَى اهْدَافِهِ

فعل شرط جواب شرط

فعل شرط

فعل شرط

من سَاعَدَ الشَّخْصَ الَّذِي طَلَبَ السَّاعِدَةَ (من: استفهام) اسلوب شرط نیست.

(در این عبارت چون بعد طلب که بعد از الّذی آمده، فعل یا جمله اسمیه نیست پس اسلوب شرط نبوده و من شرطیه نیست و استفهام است)

* ۴- من و ما شرطیه واستفهام هر دو در ابتدای جمله می‌آید و شرطیه بعدش دو فعل یا جمله می‌آید اما من و ما پرسشی چنین ویزگی ندارد همانند عبارت بالا. (و من و ما موصول غالباً در وسط جمله می‌آید) أُحَبُّ مَنْ يُحِبُّنِي (موصول)

* ۵- هرگاه فعل شرط مضارع باشد بصورت مضارع التزامی و ماضی باشد بصورت گذشته یا مضارع التزامی می‌توانیم ترجمه کنیم.

من يَصْبِرُ عَلَى الشَّدَادِيْفُزْ هر کس بر سختی‌ها صبر کند پیروز می‌شود.

فعل شرط جواب شرط

إنْ صَبَرَتْ حَصَلَتْ عَلَى النَّجَاحِ اگر صبر کردی موفقیت بدست آوردی (اگر صبر کنی موفقیت بدست می‌آوری). فعل شرط / جواب شرط

* ۶- هرگاه جواب شرط مضارع باشد بصورت مضارع اخباری و ماضی باشد بصورت گذشته و اخباری می‌توانیم ترجمه کنیم اما هرگاه جواب شرط (مستقبل)، امر و نهی - ماضی مقررین به قد و جمله اسمیه باشد به اسلوب خود ترجمه می‌شود.

من يُفَكَّرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلِمُ مِنَ الْحَطَأِ غالباً هر کس قبل از سخن بیندیشد غالباً از خطأ سالم می‌ماند.

فعل شرط جواب شرط

من زَرَعَ الْعَدَوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ هر کس دشمنی بکارد زیان درو می‌کند (هر کس دشمنی کاشت زیان درو کرد) فعل شرط / جواب شرط

من يَجْتَهِدُ فِي إِدَاءِ وَاجِبَاتِهِ فَسُوفَ يَصْلِلُ إِلَى اهْدَافِهِ هر کس در انجام وظایفش تلاش کند به اهدافش خواهد رسید.

فعل شرط جواب شرط

من لَا يُشَرِّكُ بِاللَّهِ شَيْئاً فَهُوَ مُؤْحَدٌ هر کس چیزی را برای خدا شریک قرار ندهد پس او یکتاپرست است.

فعل شرط جواب شرط

عجائب الأشجار

المعرفة والنكرة وترجمة الفعل المضارع (١)

الدرس الرابع

النكرة: اسمی ناشناخته برای شنونده است که معمولاً با تنوین «اً» و بدون ال می‌آید.

جاء رَجُلٌ رأيَتْ مُعْلِمًا سافرَتْ إِلَى قَرْيَةٍ أَنْقَدْتُهُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ

المعرفة: اسمی شناخته شده برای شنونده است و با توجه به کتاب درسی دارای دو نوع است:

* ١- **معرفه به ال:** هرگاه اسم جنس ال تعریف بگیرد در واقع با ال معرفه شده است.

جاء الرَّجُلُ رأيَتْ مُعْلِمَ سافرَتْ إِلَى قَرْيَةٍ أَنْقَدْتُهُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ

* ٢- **معرفه به علم (اسم خاص):** غالباً مربوط است به اسم اشخاص و شهر و کشور و قبیله و اسم‌های خاص شده از یک جنس.

جاء عَلَى رَزَتْ الْمَكَّةَ سافرَتْ إِلَى طَهْرَانَ ذَهَبَنَا إِلَى بَحْرِ خَزَرَ

* اسم علم و خاص چه تنوین بگیرد و چه ال، معرفه به علم یا اسم خاص بحساب می‌آید.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ الْحَسْنُ وَ الْحُسْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

* دقت کنید که «ال» باید زائد بر حروف اصلی باشد پس اسم‌هایی چون «لوان، الهام، التزام، التهاب، التفات، التفاف، البسة،

الثمام، التقاط و ... چنین اسم‌هایی که «ال» جزء حروف اصلی هستند در این حالت نکره بحساب می‌آیند و با گرفتن «ال» معرف می‌شوند الالفات

* گاهی اسم نکره به اسمی معرفه اضافه می‌شود در این صورت هرچند کتاب بحثی از آن نداشته آن را معرفه در نظر بگیرید.

كتابُ مُحَمَّدٌ (كتاب: اسم نکره و مضاف / محمد: اسم معرفه و مضاف اليه = پس كتاب معرفه است)

معلم المدرسة (معلم: اسم نکره و مضاف / المدرسة: اسم معرفه و مضاف اليه = پس معلم معرفه است)

* هرگاه اسم علم به عنوان صفت و در معنای وصفی باشد دیگر علم نیست. هوَ رَجُلٌ سَعِيدٌ (سعید: خوشبخت)

* هرگاه اسم علم «ی نسبت» بگیرد دیگر معرفه به علم نیست. العَرَاقِيُّ (علم) العَرَاقِيُّ (معروف به ال) عراقي: نکره

* اسم نکره هرگاه بار دوم در جمله بعد تکرار شود با ال معرفه می‌شود.

جاءَ رَجُلٌ إِلَى الْمَدِينَةِ وَ سَلَّمَ النَّاسُ عَلَى الرَّجُلِ

جاء رَجُلٌ: مردی / یک مرد آمد. در ترجمه فارسی اسم نکره از (ی - یک) استفاده می‌شود.

الْحَكْمَةُ كَتْزٌ: حکمت گنج استو اگر اسم نکره خبر مفرد بدون صفت باشد بصورت معرفه ترجمه می‌شود.

* هرگاه موصوف و صفت هر دو نکره باشد یکی از آنها بای ترجمه می‌شود

رجالُ مجتهدون: مردانی تلاشگر / مردان تلاشگری

* در ترجمه اسم ال دار که در جمله دوم تکرار شده است از (آن - این) استفاده می‌کنیم.

جاءَ رَجُلٌ إِلَى الْمَدِينَةِ وَ سَلَّمَ النَّاسُ عَلَى الرَّجُلِ: مردی به شهر آمد و مردم به آن مرد سلام دادند.

* اسم ال دار قبل از موصول (الذی، الـی و ...) بصورت نکره ترجمه می‌شود.

آداب الكلام

الجملة بعْد النَّكْرَةِ (الجملة الوصفية)

الدّرُسُ الْخَامِسُ

الجملة الوصفية: هرگاه بعد از اسم نکره جمله‌ای بیاید که درباره اسم نکره توضیح بدهد آن جمله صفت است برای اسم نکره و در چنین حالتی بین اسم نکره و جمله در ترجمه از حرف ربط «که» استفاده می‌شود.

أَحَبُّ تَلَمِيذًا يَحْتَرِمُ الْمَعْلَمِينَ دوست دارم دانش آموزی را که به معلمان احترام بگذارد.
اسم نکره / جمله بعد نکره (وصفیه)

* حتماً قرار نیست که جمله وصفیه بلا فاصله بعد اسم نکره واقع شود و ممکن است کلماتی بینشان فاصله بیندازند مهم این است که ارتباط جمله با اسم نکره برقرار باشد.

عَصَفَتْ رِيَاحٌ شَدِيدَةٌ فِي قَرِيَّتِنَا فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَّةِ قَدْ خَرَيَّتْ بِيَوْنَاتٍ كَثِيرَةً. (رياح - قد خربت)
سال قبل بادهای شدیدی در روستای ما وزید که خانه‌های زیادی را خراب کرده بود.

* بعد از اسم نکره هرگاه فعل با حرف عطف (و) و حروف ناصبه (حَتَّى - ل - أَن ... بغیر لن) همراه باشد جمله وصفیه بحساب نمی‌آید.

أَتَيْتُ إِلَى مَدْرَسَةِ لَأَتَعْلَمَ فِيهَا دَرْسَ الْحَيَاةِ.
به مدرسه‌ای آمدم تا در آن درس زندگی را یاد بگیرم.

ترجمه جمله وصفیه:

۱- ماضی + اسم نکرة + مضارع = ماضی استمراری: رَأَيْتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ (دیدم پسری را که به سرعت راه میرفت)
ماضی / اسم نکره / مضارع

۲- ماضی + اسم نکرة + ماضی = ماضی بعيد: رَأَيْتُ وَلَدًا قَدْ مَشَى بِسُرْعَةٍ (دیدم پسری را که به سرعت راه رفته بود)
ماضی / اسم نکره / ماضی

۳- مضارع + اسم نکرة + مضارع = التزامی یا اخباری: أَرَى وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ (می‌بینم پسری را که بسرعت راه می‌رود (برود))
مضارع / اسم نکره / مضارع

۴- اسم نکرة + فعل = به اسلوب فعل:

عَالَمٌ يُنْتَقَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ (دانشمندی که از علمش بهره برده شود بهتر از هزار عبادت کننده است).
اسم نکره / مضارع معجهول

الكذب مفتاح لكل شر

ترجمة الفعل المضارع

الدرس السادس

* **مضارع منصوب:** هرگاه قبل از فعل مضارع یکی از حروف ذیل باید آن را منصوب (- حذف نون بغیر ۶ و ۱۲) می کند و ساختار و ترجمه آنها مطابق با قواعد زیر خواهد بود:

١- آن: (كه) + مضارع = التزامي

آن یجلس: که بنشیند / آن یجلسو: که بنشینند / آن یکنین: که بنویسند / آن ترجعوا: که برگردید / آن تلغبا: که بازی کنید

٢- حتی، کی: (تا) + مضارع = التزامي

حتی یتعلموا: تا یاد بگیرند / حتی یجلسوا: تا بنشینند / لکی تذهبوا: تا اینکه بروید / حتی اذهب: تا بروم / حتی یحگم: تا داوری کنند

٣- ل: (تا، برای) + مضارع = با فعل مضارع غالبا در وسط جمله می آید.

یذهب التلميذ لیتعلم: دانش آموز می رود تا یاد بگیرد / لیجلسن: برای اینکه بنشینند / لیطالعوا: تا مطالعه کنند / لیذهب: تا بروم / لینلعب: تا بازی کنیم

٤- آن: هرگز یا بدون هرگز + مضارع = مستقبل منفی)

آن اسافر الى تلك المدينة: هرگز به آن شهر سفر نخواهم کرد / آن نقرأ: نخواهیم خواند / آن نرجع: بر نخواهیم گشت / آن نستلم: دریافت نخواهیم کرد / آن یحاولوا: تلاش نخواهند کرد